

čemo pridne, poštene mladeniče, — nemškutarji pa hočejo iz mladeničev imeti pridne obiskovalce gostiln. Na naših shodih se slišijo le lepe, poučljive besede, kaj pa se sliši pri popivanju po gostilnah, to vam je dobro znano. Torej se pač slovenskim starišem ni težko odločiti, h kateri stranki naj napeljujejo svoje sinove, k slovenski ali nemškutarski! Ne bo se jim težko odločiti, katere liste jim naj dajo čitati, ali kramarskega »Štajerca«, ali pa naše v dobrem duhu pisane slovenske liste?

Mladeniči, tudi vam vsem se naj odpro oči! Mi hočemo, da postanete enkrat poštene možje, ki imajo znanosti dovolj, da dobro gospodarijo in v blagostanju napredujejo, nemčurji pa hočejo, da postanete pijanci, da kupijo vaša posestva in vaše domačije. Mladeniči, naprej za katoliško-slovensko stvar, proč z nemškutarijo!

Državni zbor.

Dunaj, 30. junija 1903.

Sklep.

Kar smo zadnjič napovedali, se je tudi zgodilo. Ne predlog Kaftanov, ne Robičev ni prišel v razpravo. Do 3. ure popoldne so se dobesečno čitala vsa došla pisma, predlogi, interpelacije in prošnje. Več ministrov je došlo, ki so nameravali odgovarjati na stara vprašanja (interpelacije) — a so zopet zgignili. Ko se pisma prečitajo, vstane predsednik in reče: »Seja je končana — za jutri zvečer (sreda 24. jun.) ob 7. uri bo izvanredna seja, da se volijo delegati.« Ko to spregovori, zbeži iz predsedniškega stola. Vsenemci besni vrišči rekoč: »Gospod predsednik, jaz sem se zglasil pred sejo k besedi — zahtevam besede!« Vse zastonj; predsednika ni več nazaj. Dne 24. junija so se volili zastopniki raznih dežel za avstro-ogrsko delegacijo. Izmed Jugoslovanov je izvoljen za Kranjsko dr. Šusteršič; za Dalmacijo Bianchini. — Dasiravno je tretjina prebivalcev na Štajerskem slovenska, se nemška večina tudi tokrat, kakor še nikdar ne preje, ni ozirala na štajerske slovenske drž. poslance. Za Istrijo, Trst in Gorico so izvoljeni seveda samo Italijani. Od 25. junija naprej je prenehalo zborovanje za negotov čas.

Združeni Nemci.

Ko so začeli Čehi obstrukcijo v državnem zboru, so se zvezale štiri večje nemške stranke, namreč: nemška ljudska stranka, nemška napredna, nemška ustavoverna in

je znala brati tudi na obrazu, kajti pri svojem opraviilu je morala znati to; sama se je morala vaditi v tem, da je znala izražati občutke svojega srca na obrazu; da se ni učila zastonj, je pokazala danes; da tam notri mora počivati resničen, popolen mir, tam notri v sestrinem srcu mora bivati no-tranja sreča.

»Nikdar bi ne bila verjela, sestrice«, pravi Jelica, »da si tako srečna v tako omejenih razmerah in v tvojem težavnem poklicu. Vedno v samotni ali ob bolniški postelji, vedno pri molitvi ali na delu, brez vseh naslad in radosti življenja, jaz bi kaj takega ne verjela vse žive dni. Pa čemu bi mi pravila: saj te vidim, kako si srečna in kako dobro ti je v resnici.«

»Da, hvala Bogu, Jelica, prav imaš. Tako sem srečna in zadovoljna, da bi ne menjala z nikomur na svetu. Glej, v samostanu se uresničuje, da prava sreča biva edino le v srcu človeškem, in da je le eden, ki zamore napolniti in osrečiti srce človeško, Bog sam, naš Zveličar Jezus Kristus. Kadar najde človek to srečo, potem se mu zdi vse drugo puhlo in ničevno; potem dobi življenje še le svojo pravo vrednost, a ne po tem, kako jo človek uživa — to človek kaj lahko pusti — ampak po tem, kar človek stori za Boga, kar daruje Bogu. Drugim ljudem je delo in da-

krščansko socijalna stranka. Vodje teh strank, dr. Deršata, dr. Funke, baron Zvegel in dr. Luegger so si podali roke, da hočejo braniti nemštvo; proti komu neki? Kdo napada Nemce? Nemci zavživajo na stroške Slovanov velikanske predprave in še niso zadovoljni, dokler ne zgine zadnji Slovan. Te štiri nemške stranke štejejo 138 mož. Nemški katoliki sicer še niso stopili v to zvezo, a je mogoče, da se v »obrambo nemštva« pridružio nemškimi liberalcem tudi nemški katoliki. Prusovski Vsenemci dozda tudi niso pristopili tej zvezi, in sicer radi tega ne, ker so pristopili nemški zvezi krščanski socijalci. Je pa čisto vse eno: so-li Vsenemci s Schönererjem v nemški zvezi ali ne; vse te nemške stranke, naj se že imenujejo tako ali pa tako, nimajo drugega namena, ugnati Slovane, osobito Čeha in Slovence. Da je potrebno proti tej močni nemški zvezi sestaviti krepko slovansko nasprotno zvezo, je čisto naravno. Ta zveza slovanskih strank se bo morala tudi sestaviti in so se razgovori o tem že pričeli.

Postava zoper pijančevanje.

Obrtni odsek državnega zbora je predložil postavo zoper pijančevanje, katere obsega 27 paragrafov. Veliko let se že kuje ta zakon; zdaj se je vendar enkrat predložil zbornici. A vprašanje je, kedaj pride na dnevni red. Nekateri določbe iz tega postavne načrta vam danes naznamim. § 13. določuje: »Prodajalec žganih pijač nima pravice tožiti pivca za poplačilo žganja, ako pivce ni poplačal še prejšnjega dolga za žgano pijačo.« — § 18. pravi: »Kdor se tekom 4 tednov na javnem prostoru večkrat pokaže pijan v taksem stanju, da s tem dela pohujšanje, se kaznuje z zaporom od enega dne do dveh tednov ali pa z globo 10 kron do 200 kron. Ista kazen zadene tistega, kdor se nahaja v pijanosti, ko je bil še le pred štiri tedni radi tega kaznovan.« — § 19. »Kdor daje žganje piti človeku, ki je že pijan, se kaznuje z globo 10 do 200 K in če to večkrat počenja, z zaporom od enega dne do dveh tednov. Ista kazen zadene onega, ki daje mladoletnemu izpod 16 let toliko žganja piti, da se napije. Tudi tistega zadene ta kazen, kdor daje žganje piti otroku izpod 14 let.«

Mogoče, da se bo žganjepitje z vsemi groznimi posledici vendar nekoliko omejilo, kadar se bo potrdila ta postava.

ritev kmalu preveč. A pri nas je narobe: tu človek zares ne najde zlepa dovolj dela in daritev.«

Sestrino oko se je zasvetilo, ker je bila prepričana, da Jelica ni vedela mnogo o samostanskem življenju. Potem pa je sestra Pia nadaljevala: »In tebi, Jelica? Kako ti je? Kako je s tvojo pravo srečo in mirom tu notri v srcu?«

»Oh, sestrice, mene zavida ves svet. Saj veš, kako me slave in občudujejo. Povsod berem svoje ime, slavljen in kovano v zvezde. Vsega imam v obilici, kar si le želim. Česa mi more pač manjkati?«

»In sreča in mir v tvojem srcu, Jelica? Ali si v svojem srcu res srečna od tega, kar ti nudi svet vsled zunanje hvale in blišča? Morda je včasih taka naklonjenost, taka slava sveta tudi prazna?! — Zevajoč prepada, ki ga ne moreš premestiti z venci, ne z dragotinami, ne s ploskanjem, tak prepada je slava sveta. Ali ni res, kar pravim? — Ti molčiš, Jelica. Boga zahvali, da še čutiš nekoliko to, in ne pozabi nikdar v svojem trnjevem stanju Onega, ki more dati edini srcu mir, sveti mir.«

Nekaj trenutkov za tem je vladala resna, sveta, nekako tajnostna tišina. Resne misli so se jima vpletle v govorjenje. A nikakor

Politični ogled.

Državni darovi štajerskim Nemcem. Da se je odprla v Gradcu letos tretja nemška gimnazija, je stara in znana reč. Zdaj pa je dovolila vlada tudi realko v mestu Knittelfeld, ki se bode letos v jeseni odprla. Štajerski Nemci dobe torej kar v enem letu dve srednji šoli, mi Slovenci pa se moramo leto za letom bojevati za ohranitev 4 celjskih nemško-slovenskih razredov. In Nemci se niso sili! Sedaj zahtevajo tudi državno učiteljske za Gornje Štajersko.

Poslanec odložil mandat. Kranjski državni poslanec g. Vencajz je odložil državnozborni mandat, ker je z drugimi opravili preobložen. Zastopal je ljubljansko okolico. Kakor se sliši, bo katoliško-narodna stranka kandidirala na njegovo mesto dvornega svetnika Šukljeja. Šuklje je, kakor znano, že bil državni poslanec in je užival med politiki velik ugled.

Ministrstvo Koerber na pobegu. Govori se, da namerava ministrstvo Koerber odstopiti. Naše ministre jezi, da se je na Ogerskem Košutovcem na ljubo dovolilo, da se za letos opusti nabiranje večjega števila novincev. Predlog za povišanje je stal našo vlado mnogo truda, predno je v zbornici dobila zanj večino. Druge govorce pa pravijo, da hočeta odstopiti samo brambni minister Welsersheimb in češki minister dr. Režek. Češki minister pa zaradi tega, ker se ne ugiči češki zahtevi po ustanovitvi češkega vseučilišča na Moravskem.

Bana nimajo. Hrvati so začasno brez bana. Grof Teodor Pejačević se brani sprejeti bansko čast, baje radi tega, ker ima obilo posla z oskrbovanjem posestev, katere je prevzel po svojem očetu. Ravno iz istega vzroka se baje brani grof Štefan Erdödy. Obadva sta večkratna milijonarja in zato nočeta prejeti novi skrbij.

Grof Khuen-Hedervary ni več hrvatski ban, ampak ogrski ministrski predsednik. Dne 30. junija se je predstavil ogrski državni zbornici, ki pa ga ni nič kaj prijazno sprejela. Košutovci so ga motili z vriščem in ropotom. Vse dosedanje ministre je prevzel Hedervary tudi v svoj kabinet, le mesto brambovskega ministra Fejervarya je Kolosvary, namesto pl. Čeha pa je postal minister za Hrvatsko madžaron prof. Tomazič. Grof Khuen-Hedervary si je odkupil obstrukcijo od Košutovcev s tem, da je popustil brambno predlogo, v kateri se je zahtevalo povišanje rekrutov. Za letos se bo poklicalo v službo staro število novincev.

niso ovirale sreče in veselja, ker se zopet vidita in pogovarjata za par trenutkov. Ljubezni, ki ni nikoli umrla med njima, je iznova vsplamtela. In ko je prišla ura ločitve, so zalile Jelico solze. Komaj se je ločila od sestre Pie. Obljubila ji je, da jo bode še večkrat obiskala, ako bode le mogla.

In ko je stopala v kočijo in se je odpe-ljala naprej v družbi proti mestu, kjer bo spet slovelo njeno ime, ji je stala vedno podoba sestre pred očmi, in drdranje voza ji je vrvelo na uho kot resen opomin sestre Pie:

»Prava sreča in mir prebivata znotraj v srcu.«

Srečen in blažen oni, ki ju je našel!

Smešničar.

Hudoben odgovor. Za časa Talleyrand-a živela je na Francoskem dvoru gospa, katere jezik ni nikdar miroval. Ta vpraša neki dan Talleyrand-a: »Kako službo bi mi vi odločili v državi, ako bi bila mož?« »Postavil bi vas kot ravnatelja na zavodu za gluhomutce!« bil je odgovor. »Zakaj pa ravno to?« vpraša nadalje gospa. »Ker bi se«, odgovoril je Talleyrand, »ti ubožci od vas naučili govoriti, ali pa vi od njih — molčati.«

Srbski kralj Peter se čuti v Belemgradu zelo varnega. Na njegovo zahtevo so se opustile vse varnostne naredbe. Otroci kraljevi pridejo v Beograd dne 11. julija. Tekom tega meseca bo kralj prepotoval deželo. Zasedanje sedanje skupščine je zaključeno in se bodo razpisale volitve za novo skupščino. Volitve bodo proste, da se bo pokazala prava volja naroda.

Dopisi.

St. Ilj v Slov. gor. (Shod mladeničev.) Zares veselja dan bil je 28. junij za nas obmejne slovenske mladeniče. Pod zaščito § 2 zbor. zak. zbrali smo se ta dan mladeniči lepe jareninske dekanije v gostilni g. Bračka v St. Ilju. Lep broj mladih jareninskih junakov je prihitel na shod; da celo od Sv. Jakoba so došli tamošnji vrli in za sveto narodno stvar vneti mladi korenjaki. Zapazili smo tudi zastopnike mladeničev od Sv. Kungote in Svičine, a tudi domači naši fantje so se častno izkazali.

Točno ob pol 4. uri otvorita sklicatelja Sekol in Žebot shod. Sklicatelj pozdravlja v tako lepem številu zbrane mladeniče ter v kratkih potezah riše namen shoda. Omenja namen mladeniškega gibanja ter pravi, da ravno tako, kakor če bi s palico dregnil v mravljišče, je tam vse po koncu; ravno tako se giblje slovenska mladina na Spodnjem Štajerskem. Na to pozove zborovalce, da si izvolijo predsedništvo shoda. Predsednikom je bil enoglasno voljen tovariš Žebot, podpredsednikom pa vrli Jakobčan mladenič Ivan Sirk, zapisnikarjem pa vsem dobroznani Sekol iz Jarenine.

Predsednik se zahvali ter odda besedo prvemu govorniku mnogozaslužnemu č. gosp. Roškar-ju, katerega mladeniči burno pozdravljajo. Kot predmet govora je bil »naša organizacija«. Z nenavadno spretnostjo, z vzgledi in v ognjevitih besedah nam slika govornik potrebo organizacije. Kaže, kake vspehe so si priborili soc. dem. na Nemškem vsled trdne in jednotne organizacije. Naši bratje Hrvatje se bojujejo za svobodo naroda, zmagali pa bodo le, če so dobro organizirani. Organizacija je dvojna: dobra in slaba; govornik priporoča, kako da naj se mladeniči po župnijah združijo. Mladeniči, če hočejo biti enkrat vrli možje, morajo biti verni in odločno narodni, zraven pa še navdušeni, goreči, delavni, varčni, vstrajni in značajni. Če pa fantje niso v tem smislu organizirani, je boljše, da niso organizirani. Ni čast mladeniču, če samo pravi, da je slov. mladenič, ampak treba je tudi delati za narod slovenski. »Na delo torej, ker resnobni so dnovi, a delo i trud naj nebo nam blagoslovi!«, konča govornik. Med govorom so mladeniči izvajanjem dičnega govornika živahno pritrjevali in z nepretrganimi živijo-klici se zahvaljevali za krasen govor. Po tem govoru je bil razgovor o mladeniškem shodu pri Sv. Trojici. Sklenilo se je, da se ga mladeniči cele jareninske dekanije udeležijo skupno.

Za narod navdušen mladenič Hrabroslav Marko iz St. Ilja nam je v znesenih besedah naslikal, kako naj slavimo mladeniči god sv. Cirila in Metoda. Pozivlja mladeniče, da naj ob tej priliki pokažejo svetu, da vedo ceniti najdražje svetinje našega naroda, vero sveto, lepo našo domovino in milodoneči naš jezik slovenski. Na predvečer Sv. Cirila in Metoda se naj zažgejo po vseh gorah in gričih kresovi v čast svetima bratoma. Izraža željo, da kakor bode isto večer plamtel ogenj, tako naj plamti v naših srcih ogenj žive vere, ter železna vstrajnost in delavnost pa bratska sloga. Mladeniči bi naj ta dan tudi sprejeli skupno sv. obhajilo, ter tako pokazali, da so katoliški mladeniči. — Z navdušenjem je bil sprejet ta govor.

Potem se zaprosi besedo mladenič Fr. M—ov iz Štrasa. Radovedni smo pričakovali tega govora. A bili smo nad vse iznenadeni.

On je izvajal izborni svoj predmet: občeslovansko neslogo, prijenljivost itd. Kazal nam je v živih besedah nasledke nesloge slovanske med Hrvati, Slovenci in sploh pri vseh Slovanih. Ko je ožigosal in bičal neusmiljeno tudi hrvatskega tirana Hedervarya, zabučalo je po dvorani, tako da je moral govornik celo prenehati. »Proč z njim!« »Naj izgine!« »Živijo« bratje Hrvatje! itd. Ko se je razburjenje poglobilo, navduševal nas je za vero sveto, krasno domovino in bratsko slogo. Izvajal je: »Kdor ni veren mladenič, ni slovenski mladenič.« Končal je s klicem: »V složnosti torej naprej, z Bogom za narod slovenski mi mladi!« Burne ovacije so sledile temu govoru. Na to se predsednik zahvali vsem govornikom in udeležencem ter zaključi shod z živijo-klici na cesarja in papeža.

Mladeniči so potem pevali skupno narodne pesmi: »Velegrajsko«, »Lepa naša domovina« ter »Hej Slovenci« in druge. Izražali so svoje sočustvovanje z brati Hrvati, ter pokazali, da vedo ceniti svoje brate na jugu. Zeleti bi bilo, da bi shod obrodil obilo sadu. V to pomozi Bog pa sreča junaška!

Dobrna pri Celju. (Vsem slovenskim rodoljubom!) Znano je tudi širjemu slovenskemu svetu, kako resen in nevaren je narodni položaj Slovencev na Dobrni pri Celju. Različna sredstva narodnih nasprotnikov ovirajo skoraj vsak napredek Slovencev na Dobrni. Le z največjo težavo se vzdržuje narodni življenjski in velikih žrtev je treba, da ne obnemaga. Gotovo storijo narodni krogi na Dobrni vse, kar je mogoče, da slovenska stvar ne trpi škode, a vključ vsem naporom nevarnost potujčevanja ni odpravljena. Glavna opora, na katero se naslanja narodna stvar na Dobrni je »Bralno društvo«, zato je pa tudi trn v peti verskim in narodnim nasprotnikom slovenskega ljudstva. Da društvo lažje dosega svoj namen, preosnovalo se je letošnje leto na širji podlagi. V § 5 svojih pravil ima tudi pravico omisliti si društveno zastavo. Društvo se hoče resno lotiti dela, da pridobi potrebnih sredstev nabaviti si zastavo, okoli katere hoče zbirati vse, kar še ima na Dobrni čut za vero in narodnost. Mnogo žrtev so že doprinesli dobrnski Slovenci za svoje narodne svetinje, zato niso v stanu iz lastne moči pripraviti si svoje društvene zastave. Društveni odbor se zato obrača s ponižno prošnjo do vseh slovenskih rodoljubov, da mu pri tem delu priskočijo na pomoč. Velik je sicer narodni davek slovenskih narodnih krogov, a vendar še upajo tudi Slovenci na Dobrni, da bodo našli odprta srca in odprte roke pri svojem prizadevanju. Društvo si želi mnogo ustanovnikov — ustanovnina znaša enkrat za vselej 20 K ali v dveh obrokih po 10 K — in podpornih udov — najmanj 2 K na leto — in sicer se bo pa tudi vsak najmanjši dar za zastavo hvaležno sprejel in ob koncu izkazal v slovenskih časopisih. Darovi se lahko pošiljajo na društveno blagajniko včl. g. Frica Kukovič, župnika na Dobrni pri Celju ali naravnost na »Bralno društvo«. — Odbor »Braln. društva« na Dobrni pri Celju.

Iz Vidma. (Sodba poštenega Nemca o Videmčanih.) Pretečeno leto se je ustanovil na Vidmu odsek, kakor je »Slov. Gospodar« ob svojem času poročal, kateri je vkrenil vse potrebno, da se morejo zdaj razpečavati srečke po 1 kroni za stavbo novega šolskega poslopja. Premnogi blagi dobrotniki so te srečke že prevzeli. O tej zadevi smo čitali v graškem nemškem dnevniku: »Tagespost« z dne 28. junija t. l. sledeče vrste: »Poslano. Majhen spominek na blago djanje. Leta 1891 so trpele nekatere občine okraja Weiz vsled strašne povodnji veliko nesrečo, tako da je njegova vzvišenost gospod namestnik spoznal za potrebno, pomoči prositi za ponesrečence. Kratko časa potem dojde v poslopje c. kr. okrajnega glavarstva v Weizu cel voz (vagon), nabasan z vrečami z žitom, bobom i. t. d. od občine Videm v brežiškem okraju z pripombo:

»denarja ne moremo dati; kar pa moremo, to damo«. To je bilo lepo, blago djanje, katerega tem dobrim ljudem nočemo pozabiti. Zdaj razpošilja krajni šolski svet na Vidmu srečke efektne loterije, da si zbere na ta način denarjev za stavbo primerne šolskega poslopja. Pri tej priliki spominjam na dobrosrčnost Videmskih prebivalcev, katero so takrat razodeli, da se jim za dobroto povrne zopet dobrota. Imenovane srečke se dobijo pri mnogih šolskih vodstvih po 1 kroni. Franc Schöpfer, zdaj nadučitelj v Gradcu. — Veseli nas, da se nahajajo pošteni Nemci, kateri nepristransko sodijo o spodnještajerskih Slovencih in pripoznajo našo dobrosrčnost. Občina Videm je preobložena z raznimi bremenami ter bojo tukajšnji prebivalci hvaležni za vsako kronico, katera se njim pošlje za srečke efektne loterije.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Ljudski shodi. Dne 5. julija bo ljudski shod v Šoštanju. Vrši se v hotelu »Avstrija«. Začetek ob 4. uri popoldne. Kot govorniki nastopijo gg.: dr. Vladimir Serneč, Anton Korošec in poslanec Ivan Vošnjak. Po shodu prosta zabava s petjem in tamburanjem. — Dne 19. julija priredi »Slovensko društvo« politični shod v Rušah. Kot govornika nastopita gg.: dr. Fr. Rosina in poslanec Fr. Robič. Prosimo rodoljube dravske doline, da že sedaj agitirajo za obisk tega shoda.

Osebnosti. G. Iv. Brolih, začasni učitelj na tukajšnji gimnaziji, je dobil profesorsko mesto na gimnaziji v Pazinu. — Nadgeomter Henrik Hohn je prestavljen iz Radovljice v Slovenjgradec.

Imenovanje. Davčni kontrolor g. Sim. Wutt je imenovan glavnim davčnim kontrolorjem.

Mariborske novice. Mariborski Nemci in nemčurji so obhajali minoli terek svojo prgramsko veselico »Sonnwendfeier«. Zažgali so na griču blizu Maribora velik kres, čez katerega so po stari paganski šegi skakali. Pri tem se je sinu nekega sprevednika, Maksu Slanek, vnela obleka. Opeknel se je tako močno, da so ga morali prepeljati v mariborsko bolnišnico. — V »Narodnem domu« bo danes dne 2. julija zvečer koncert na citre. Producirala se bosta znana virtuoza na citre gg. Omulec in sin. — Zaprlji so 60 let staro perico Antonijo Tomažič, ker je skozi celo vrsto let kradla perilo in je drugim prodajala. — Zavoljo tatvine zasledovano Augusto Gačnik iz Sv. Petra pri Mariboru so prijeli in jo izročili tukajšnjemu okrožnemu sodišču. — Mesarski pomočnik Oton Frimmel je dobil od mesarja Weitzla 150 kron, da kupi v Račah kravo. Oton pa krave ni prignal, ampak ušel z denarjem. — Mlinar Jožef Dimnik iz Grušove pri Mariboru je bil obtožen radi javnega nasilstva. Bil je oproščen. — Umrl je dolgoletni restavrater v Gambinushalle, g. Frančišek Svantner. — Deželnoobrambovski polk št. 26 je odšel na Kranjskem.

Poročil se je pri Sv. Marjeti ob Pesnici gosp. Anton Zabukošek, učitelj z gospo Genovefo Grušovnik. — V Novicerkvi se je poročila dne 29. junija t. l. Jozefa Kranjc z Janezom Plešnik.

Davčni uradniki. Prestavljen je davčni pristav g. Ig. Ozvatič iz Gornjega grada v Brežice, finančni koncept. praktikant Hans Moiseu iz Gradca v Maribor, davč. pristav Angelm Schöch iz Maribora v Gradec. Prestavljeni so nadpazniki gg. Jožef Dvornik iz Maribora I. v Maribor II., Aleks Theissl iz Laškega v Maribor II., Fr. Repolusk iz Sevnice v Brežice.